

Gymnázium Přírodní škola, o.p.s.
Profilová práce — třída Ný
Nižší stupeň studia
2018/2019

Enriko Sergejevič Štec

Podzimní valčík

Vedoucí práce: PhDr. Vít Novotný

Datum odevzdání: 23. května 2019

Obsah

Obsah	2
Úvod	3
Cíle práce	4
Výstupy práce	4
Základní informace o valčíku	5
Postup práce a „příběh“ <i>Podzimního valčíku</i>	6
Rozbor skladby	7
Základní údaje:	7
Forma skladby:	7
Harmonický průběh	8
Přehled splnění cílů	9
Shrnutí a závěr	9
Zdroje	10

Úvod

Hudební kompozice je mou vášní a dlouhodobým zájmem. Svoji první skladbu, *Měsíční svit*, jsem napsal v devíti letech. Byla vydána roku 2017 a stala se jednou z pohnutek k tomu, abych ve skladatelské práci pokračoval.

Zaměření profilové práce často vychází ze zájmů studenta, a tak jsem si jako téma své práce zvolil kompozici instrumentálního díla. Inspirací byl pro mě podzimní výjezd Gymnázia Přírodní škola, zejména krásná podzimní příroda Jizerských hor.

Pod tímto dojmem jsem se rozhodl napsat svou první symfonii, kde by se jako třetí věta objevil valčík. A právě kompozice tohoto valčíku, nazvaného *Podzimní valčík*, se stala cílem mé profilové práce.

Cíle práce

Konkrétní cíle práce je tedy možno zformulovat takto:

1. vytvořit klavírní verzi skladby *Podzimní valčík*
2. vytvořit orchestrální partituru skladby
3. vygenerovat MIDI nahrávku skladby

Výstupy práce

Výstupy práce jsou také tři:

1. klavírní výtah Podzimního valčíku
2. partitura skladby
3. MIDI nahrávka skladby

Základní informace o valčíku

Valčík je tanec v 3/4 nebo 3/8 taktu. Je to párový tanec, kde se pár v těsném tanečním držení během jednoho taktu otočí o 180°. Valčík byl jedním z prvních tanců, ve kterém se těsné držení používalo, což v tehdejší společnosti bylo převratem. Tento tanec vznikl v Alpách a divadelní premiéru měl roku 1787 v opeře *Una cosa rara*.

Nejznámější skladatelé, kteří psali valčík, byli: Johann Strauss starší, Johann Strauss mladší a Josef Lanner.

Rozlišují se dva druhy valčíků – vídeňský a pařížský. Pro vídeňský valčík je typické řetězení několika valčíků za sebou a pařížský valčík zpravidla sestává z přede hry a tria.

Postup práce a „příběh“ *Podzimního valčíku*

Kompoziční práce je činnost komplexní, která neprobíhá podle předem stanovené struktury a metodiky. Pokusím se zde reflektovat vývoj práce na *Podzimním valčíku*, do kterého zasáhly i konzultace se zkušenými skladateli a pedagogy.

Podzimní valčík jsem začal psát na podzim roku 2017. První verze byla od začátku do konce v tónině a moll a v této podobě valčíku zazněl na prezentacích záměrů profilových prací. Po konzultaci s mým soukromým profesorem kompozice Janem Frankem jsem se ale rozhodl použít modulace. Zůstává-li totiž delší skladba stále v jedné tónině a má jednoduchý harmonický průběh, pro posluchače je celkem unavující. Tehdy jsem si skoro vůbec nehlídal formu skladby a mimo modulace jsem přidal hodně dalších témat. V této podobě jsem pak *Podzimní valčík* dopracoval a odevzdal jako výstup profilové práce.

Později jsem ale skladbu konzultoval s profesorem Eduardem Doušou z Pražské konzervatoře. Profesor Douša řekl, že hodně plýtvám nápady a bylo by dobré vzít si některé motivy a více je rozvinout. Vzal jsem tedy některé nápady z *Podzimního valčíku* a použil jsem je v jiné skladbě, ve které už si na základě zkušeností s touto kompozicí počínám s větším rozmyslem ohledně tonálního průběhu skladby a její formy.

Rozbor skladby

Základní údaje:

Výchozí tónina: a moll

Takt: 3/8

Tempo: Andante

Forma skladby:

Ve shodě s tím, co bylo o genezi skladby řečeno, působí následující formální schéma skladby poněkud zmatečně. Vychází ale z rozboru partitury skladby v době odevzdání práce:

i	a	b	b+m¹	c	b	b+d	d	d+b	b	e	d	d+b
----------	----------	----------	------------------------	----------	----------	------------	----------	------------	----------	----------	----------	------------

Tab. 1: Formální schéma skladby

název části	délka plochy (počet taktů)	číslo počátečního taktu v partituře
i	22	1
a	33	23
b	20	55
b+m	16	75
c	17	91
b	8	109
b+d	8	117
d	4	124
d+b	9	138
b	12	147
e	32	149
d	12	170
d+b	10	182

¹ V tomto případě „m“ znamená modulace. Zkratka b+m znamená téma b modulující do jiné tóniny.

Z tohoto přehledu jsou patrné následující zvláštnosti skladby:

- Úvodní téma skladby (**a**) se objevuje v celé kompozici jen jednou.
- Hlavní téma skladby (**b**) se objevuje až jako třetí téma.
- Takto složitá a nepravidelná forma se příliš neshoduje s povahou tance a jeho funkcí.

Harmonický průběh

určující tónina	a moll	modulace do e moll	e moll	in H
rozčlenění dle formálního schématu	i,a,b	b+m	c,b,b+d	d,d+b,b,e,d,d+b

Přehled splnění cílů

K dispozici je kompletní klavírní výtah. Ale partitura zůstala nedokončená. Tím pádem i nahrávka skladby není kompletní.

Shrnutí a závěr

Jak se dnes dívám, tak vidím, že jsem dal příliš hodně nápadů do jedné skladby. V příštích skladbách tedy budu více dbát na formu. Chtěl jsem zkusit orchestrální tvorbu, zkusil jsem a vidím, jak už mi říkali odborníci, že pro začátek bude dobré, když budu psát drobnější skladby a postupně, až budu mít určitou praxi, zkusit napsat něco většího. Jeden z těch, kdo poslouchal mé starší skladby včetně valčíku, řekl, že skladbě musím rozumět ne jenom já, ale i další posluchač. Vezmu tuto radu k srdci.

Zdroje

Příspěvatelé Wikipedie, *Valčík* [online], Wikipedie: Otevřená encyklopedie, c2019, Datum poslední revize 9. 04. 2019, 17:58 UTC, [citováno 21. 05. 2019]

<<https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Val%C4%8D%C3%ADk&oldid=17130833>>

JAREŠ, Stanislav a Jaroslav SMOLKA. *Malá encyklopedie hudby*. [2. vyd.], v Supraphonu 1. vyd. Praha: Supraphon, 1983.